

STORA UTSKOTTETS UTLÅTANDE 3/2005 rd

Statsrådets utredning med anledning av en preliminär bedömning av agendan för det finländska ordförandeskapet

Till statsrådet

INLEDNING

Remiss

Riksdagens stora utskott har den 4 april 2005 i enlighet med 97 § i grundlagen fått statsrådets utredning med anledning av en preliminär bedömning av agendan för det finländska ordförandeskapet (E 19/2005 rd).

Statsrådet har dessutom lämnat en kompletterande skrivelse 1. VNK 02.09.2005 om utgångspunkterna för Finlands EU-ordförandeskap. Skrivelsen behandlas i detta utlåtande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- statsminister Matti Vanhanen

- EU-rådgivare Helena Tuuri, statsrådets kansli.

Samband med andra handlingar

Stora utskottet har fått utlåtanden från finansutskottet (FiUU 21/2005 rd), lagutskottet (LaUU 16/2005 rd), jord- och skogsbruksutskottet (JsUU 10/2005 rd), ekonomiutskottet (EkUU 19/2005 rd), arbetslivs- och jämställdhetsutskottet (AjUU 8/2005 rd) och miljöutskottet (MiUU 30/2005 rd) och ett motiverat ställningstagande från utrikesutskottet 23.9.2005. Utlåtandena har bifogats detta utlåtande. Stora utskottet har sänt utlåtandena till statsrådet för kännedom.

UTREDNINGEN

UTGÅNGSPUNKTER FÖR FINLANDS EU-ORDFÖRANDESKAP

1. Prioritering av unionens verksamhet

Finland tar över ordförandeskapet för Europeiska unionen under senare hälften av 2006. Rådets arbete har lagts fast i ett treårigt strategiskt program för 2004—2006. Utifrån programmet ska Finland i samråd med det närmast föregående ordförandelandet Österrike lägga upp ett utförligare arbetsprogram för rådet för 2006. I förbere-

delserna utgår man från att Finland skickligt, effektivt och opartiskt betar av alla frågor på agendan.

Regeringen anser att unionen tydligare bör koncentrera sig på åtgärder som kan tillföra den ett mervärde, m.a.o. som det klart bättre lönar sig att sköta gemensamt än av medlemsstaterna var för sig. Mervärdet kan vara förknippat med ekonomisk nytta, sysselsättning, människors välbefinnande eller miljöhälsa, säkerhet eller ökat medinflytande.

Ordförandelandet kan inte vara ensam pådrivande i de här frågorna; det krävs politisk vilja och folkets stöd i samtliga medlemsstater och ett nära samarbete med unionens institutioner, inte minst kommissionen och Europaparlamentet.

2. De största knäckfrågorna

Agendan för Finlands ordförandeskap påverkas i betydande grad av framstegen med pågående politiskt viktiga projekt under de närmast föregående ordförandeskapen.

I regeringens utredning nämns det konstitutionella fördraget och dess framtid, förhandlingarna om finansieringsramen, WTO-förhandlingarna och utvidgningsfrågorna som de största knäckfrågorna.

3. Europa och den globala konkurrensen

Regeringen kräver att hela året 2006 avsätts för att genomföra Lissabonstrategin. Finland vill att strategin fokuseras noggrannare på tillväxt och sysselsättning och framför allt på att genomföra redan avtalade åtgärder.

Det är viktigt att vi koncentrerar oss på horisontella faktorer som stöder tillväxt och konkurrenskraft. Det gäller framför allt att satsa på kunskap och kompetens och på att förbättra de allmänna villkoren för företagsamhet. Kommunikations- och informationstekniken samt logistiken är viktiga verktyg för att förbättra den europeiska konkurrenskraften, tillväxten och sysselsättningen. Vi måste också kunna garantera en fungerande europeisk energimarknad och tillgången till energi. Nät- och datasäkerheten är ett villkor för en positiv utveckling av informationssamhället.

För att vi ska kunna anpassa oss till de snabba förändringarna i en konkurrenspräglad omvärld måste vi ha en fungerande varu-, finans- och arbetsmarknad. Unionens egna åtgärder på det här området består huvudsakligen av lagstiftning som ska bidra till att liberalisera den inre marknaden. Servicebranscherna har en viktig sysselsättande roll och tjänar som motor för den ekonomiska tillväxten. Därför är det viktigt att vi får en verklig inre marknad för tjänster.

I utvecklingen av den inre marknaden vill Finland erinra om unionens grundvalar som i sig förenar social rättvisa och hållbar utveckling med tillväxt och ekonomisk kapacitet. När den gemensamma marknaden öppnas upp måste de här målen samordnas. Den får inte öppnas på bekostnad av den sociala tryggheten, hälsan, arbetarskyddet eller miljön.

En bättre lagstiftning och en god förvaltning har ett klart samband med unionens och medlemsstaternas välfärd. Lagstiftningspolitiken ska ses över i nära samarbete med kommissionen och Europaparlamentet. Valet står mellan lagstiftning och alternativa styrmedel. Unionen bör i all lagstiftning satsa på horisontell konsekvensbedömning, inte minst vilka konsekvenser lagstiftningsprojekten får för konkurrenskraften och den administrativa börda som den ger upphov till.

4. Effektivare yttre åtgärder

Det är av största vikt att unionen förbättrar sin kapacitet för yttre åtgärder och stärker sin position internationellt. Ambitionen är att unionen ska vara globalt aktiv och kunna göra sitt inflytande gällande. Verksamheten ska utvecklas så att den förstärker säkerheten i världen och främjar en öppen världsekonomi, en ekonomisk och social utveckling och mänskliga rättigheter. Åtgärderna ska bli mer konsekventa och framträdandet på internationella fora samordnat.

Arbetet inom militär och civil krishantering fortsätter under Finlands ordförandeskap. Målet är att kunna slutföra förberedelserna för EU:s truppförband. Unionen ska öka resurserna för civil krishantering och utforma ett samlat och tvärspektoriellt tillvägagångssätt för krishantering och konfliktförebyggande.

Finland arbetar för att förstärka det multilaterala systemet eftersom det är viktigt för unionen samt FN, som står inför en genomgripande översyn. EU bör vara pådrivande när det gäller en aktiv utvecklingspolitik i syfte att göra biståndssamarbetet effektivare och säkerställa att FN:s millenniemål uppnås. Gjorda åtaganden ska verkställas, särskilt i Afrika.

Ett viktigt mål för Finland under ordförandeskapet är att förbättra samarbetet mellan EU och Ryssland. I praktiken betyder det att s.k. färdplaner för gemensamma områden ska genomföras och att partner- och samarbetsavtal ses över. Finland vill satsa speciellt på att främja samarbetet i miljö-, transport- och energisektorerna.

Under Finlands ordförandeskap ska ett nytt politiskt ramdokument för den nordliga dimensionen antas. Det ska vara den gemensamma politiska ramen för unionen och partnerländerna. Samtidigt ska det satsas på de nuvarande partnerskapen inom den nordliga dimensionen (miljöpartnerskapet och social- och hälsovårdspartnerskapet) och eventuella nya partnerskap.

Samarbetet om de transatlantiska relationerna ska intensifieras. Ambitionen framom andra är att öka det konkreta samarbetet mellan EU och Förenta staterna för att lösa globala problem och regionala frågor. Det förutsätter en intensivare strategisk dialog mellan EU och Förenta staterna och utveckling av verktygen för det transatlantiska samarbetet.

5. Ett område med frihet, säkerhet och rättvisa

Ett av unionens främsta mål är att skapa ett område med frihet, säkerhet och rättvisa. Unionen bör göra sitt yttersta för att underlätta för medborgarna att röra sig, bo eller arbeta i den medlemsstat de önskar. Unionen förväntas på allvar ta itu med att bekämpa brottslighet och terrorism. Det måste ske utan att de mänskliga rättigheterna kränks.

Under det förestående ordförandeskapet kommer Finland att arbeta kraftfullt för att utveckla det här politikområdet utifrån Haagprogrammet. Halvtidsöversynen av programmet infaller under vårt ordförandeskap och det ger goda möjligheter till detta.

Området för fri rörlighet utvidgas när de inre gränskontrollerna avskaffas i unionens nya medlemsstater. Förberedelserna infaller under Finlands ordförandeskap. Finland ligger vid EU:s yttre gräns och vill därför satsa på den nya europeiska gränsmyndigheten.

Lagstiftningsarbetet ska fortsätta men dessutom prioriteras ett effektivt genomförande och verkställande av beslut. Finland vill också stödja ett operativt samarbete mellan medlemsstaternas myndigheter. Det viktigaste på den punkten är att bekämpa terrorism och internationell organiserad brottslighet. Samarbetet mellan Europol och Eurojust och mellan medlemsstaterna i att bekämpa brottslighet ska göras effektivare.

Ett samordnat europeiskt asylförfarande är viktigt med tanke på invandring och asylfrågor. Det ska bli fortsatt diskussion om sysselsättningsbaserad migration.

I rättsliga frågor prioriteras projekt som gynnar principen om ömsesidigt erkännande.

6. Bättre rutiner

Ett gott ledarskap i det dagliga arbetet är ofta minst lika viktigt för ett framgångsrikt ordförandeskap som att lägga upp och driva igenom ambitiösa politikprogram. Ordförandelandet ska se till att allt löper smidigt, rättvist och i en positiv anda. Därför vill Finland under sitt ordförandeskap satsa på att göra rådets arbete och beslutsfattande effektivare.

Det kräver mer dynamiska rådskonstellationer, förberedelser och mötespraxis i alla de organ som står under rådet. Det gäller agendor, dokumentation, mötesarrangemang och beslutsuppföljning. Råden ska koncentrera sig på det som är relevant för beslutsfattandet.

Finland vill dessutom göra rådets arbete mer förutsebart och öppet, både med de dagliga rutinerna och med hjälp av aktivare information.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Bakgrund

Statsrådet har lämnat två utredningar om Finlands EU-ordförandeskap (E 19/2005 rd) till utskottet. Den första gällde en preliminär bedömning av agendan för ordförandeskapet och den andra ordförandeskapets politiska premisser. Statsrådet kommer med en utförligare bedömning av agendan senare i höst.

Stora utskottets utlåtande är i första hand utskottets kommentar till de tilltänkta utgångspunkterna för Finlands EU-ordförandeskap som regeringen lagt fram den 2 september 2005.

Utgångspunkterna för utskottets kommentarer

Regeringen räknar med att Finland skickligt, effektivt och opartiskt betar av samtliga frågor på unionens agenda. Unionen bör tydligare än hittills koncentrera sig på åtgärder som kan tillföra den ett mervärde. Utskottet anser att utgångspunkterna är helt riktiga.

Agendan påverkas i avgörande grad av hur väl de närmast föregående ordförandeländerna Storbritannien och Österrike kan driva på pågående stora politiska projekt. De stora utestående frågor utskottet refererar till är det konstitutionella fördragets framtid och diskussionen om den, förhandlingarna om finansieringsramarna, WTO-förhandlingarna, medlemskapsförhandlingarna med Turkiet och Kroatien och Bulgariens och Rumäniens eventuella medlemskap 2007. Andra centrala frågor är genomförandet av Lissabonstrategin, större dynamik i unionens yttre åtgärder och utveckling av ett område med frihet, rättvisa och säkerhet.

Det är viktigt att varje ordförandeland koncentrerar sig på de frågor som just då är viktiga för unionen. Ordförandelandet tjänar hela unionen. Det är bra att ordförandeskapsprogrammen numera bereds på längre sikt och med större

konsekvens. Det gör unionen mer dynamisk i ett längre perspektiv.

Utskottet vill ändå framhålla att unionen givetvis inte lägger fast sina prioriteringar i ett värdetomrum fritt från politiska eller nationella ambitioner. Varje ordförandeland kör fram sina egna käpphästar under sin respektive period. I kombination med ett långsiktigt och sammanhållet programarbete ger det unionen ett välbehövligt lyft.

Finlands förra ordförandeperiod 1999 kännetecknades av vissa praktiska åtgärder och innovationer som bidrog till större öppenhet i rådets arbete. Utskottet menar att vi gärna kan fortsätta i den traditionen.

Utskottet ser gärna att ordförandeskapet får bestående positiva verkningar för den nationella EU-beredningens kompetens och kapacitet.

Finlands prioriteringar visavi den nedärvda agendan

Utskottet omfattar regeringens och ekonomiutskottets syn att det viktigaste är att arbeta effektivt för att genomföra Lissabonstrategin och att rikta in den på tillväxt och sysselsättning, ökad produktivitet och bättre betingelser för företagssamhet. Utskottet konstaterar i linje med sitt tidigare utlåtande StoUU 1/2005 rd att det inte får betyda att de övriga dimensionerna av strategin förbigås. En koncentrerad på tillväxt och sysselsättning ger bestående resultat bara om vi samtidigt beslutsamt åtar oss att arbeta för den sociala dimensionen och en hållbar utveckling av miljön. En hållbar utveckling och miljöhänsyn samt en starkare europeisk social modell är de grundbultar som de konkreta åtgärderna i Lissabonstrategin bör bygga på.

Under Storbritanniens ordförandeskap håller regerings- och statscheferna ett extra möte med den europeiska sociala modellen som nyckeltema. Det är viktigt att debatten om den europeiska och den nordiska sociala modellen fortsätter under Finlands ordförandeskap. I Norden har vi lyckats rätt bra med att förena ökad konkurrens-

kraft, välfärdspolitiska villkor och fortsatt för-
troendefulla relationer i arbetslivet. Det bekräfs
än en gång av färsk konkurrenskraftsutred-
ningar. Vårt arbetspensionssystem bygger på ge-
mensamt ansvar och fondering och kan ses som
ett exempel på hur man kan bemöta åldrandets
utmaningar på ett hållbart sätt.

I genomförandet av Lissabonstrategin måste
vi satsa på kunskap, utbildning, forskning och
innovation och på att utveckla den inre markna-
den på det sätt som regeringen föreslår i sin ut-
redning. Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet
poängterar i sitt utlåtande att arbetslivskvalitet
och arbetshälsa samt ledarskap och jämställdhet
i arbetslivet måste integreras i innovationspoliti-
ken. Miljöutskottet framhåller att det behövs
bättre miljöteknik. Det stöder både miljö- och
konkurrenskraftsmålen. Utskottet instämmer i
denna syn.

Finland måste mobilisera det gemensamma
ansvar som det konstitutionella fördraget ger ut-
tryck för när det gäller att förbättra de yttre åt-
gårderna och försvarssamarbetet trots avbrottet i
godkännandeprocessen.

Enligt stora utskottet bör vi prioritera EU:s
Rysslandspolitik och nordliga dimension. Ryss-
landspolitiken bör få en fast plats på agendan
och den bör vara samordnad och om möjligt ock-
så gemensamt omfattad. Färdplanen från topp-
mötet mellan EU och Ryssland i Moskva bör
vara vägvisande. För Finland är det viktigt att vi
i relationerna mellan EU och Ryssland går vida-
re också i rent praktiska frågor, som flexiblare
gränsformaliteter och avveckling av administra-
tiva och tekniska handelshinder.

För unionens nordliga dimension är det likaså
viktigt att den får en fast plats på agendan och att
finansieringen ordnas. Stora utskottet framhöll i
sitt utlåtande StoUU 2/2005 rd att "medlemssta-
ternas engagemang i den nordliga dimensionen
bör kunna förbättras. Utskottet påpekar att den
nordliga dimensionen har en naturlig koppling
till de baltiska staternas och Polens mål för
Rysslandspolitiken där närområdesfrågorna in-
tar en framskjuten plats. Man får inte heller
glömma bort att Kaliningrad är ett av de priori-

terade insatsområdena i den nordliga dimensio-
nen".

Den nordliga dimensionen och Rysslandspo-
litiken har kopplingar till frågor som rör Öster-
sjöområdet. Dimensionens miljöpartnerskap har
gett konkreta resultat i området och på den vä-
gen måste man fortsätta. Ett bra exempel är det
sydvästra avloppsreningsverket i S:t Petersburg.
Stora utskottet vill också lyfta fram det nya lo-
gistikpartnerskapet. Det möjliggör för unionen
att åter lyfta fram miljö- och säkerhetsfrågor
kring fartygstrafiken på Östersjön.

Stora utskottet omfattar utrikesutskottets utlä-
tande UtUU 3/2005 rd om att också de transat-
lantiska relationerna måste utvecklas. De spelar
en central roll för alla globala frågor, däribland
insatserna för att främja och slutföra WTO-för-
handlingarna, klimatpolitiken och reformen av
FN. Relationerna bör få en nystart. Finland bör
ställa upp konkreta mål också för hur man han-
terar relationerna.

Utskottet instämmer i regeringens åsikt att
Finland under ordförandeskapet bör se till att EU
tar en aktivare roll för att reformera och förstär-
ka FN. Ordförandelandet kan ta initiativ till re-
dogörelser för EU:s interna och externa politik
för de mänskliga rättigheterna och den vägen
också till initiativ om hur FN:s organ för de
mänskliga rättigheterna kan utvecklas. Det be-
hövs större systematik i EU:s utvecklingspolitik
för att den ska ge bättre resultat. Unionen ska
dessutom aktivt driva på en bred multilateral av-
talsordning för att bromsa klimatförändringen
under tiden efter 2012 så att klimatuppvärmingen
stannar vid två grader, vilket unionen har
ställt som mål.

Vad gäller området med frihet, rättvisa och
säkerhet kommer Finland att prioritera en halv-
tidsöversyn av Haagprogrammet och ikraftsät-
tandet av redan fattade beslut. Vår huvudstrate-
gi bör vara att bevara en orubblig respekt för
rättsstatsprincipen samt de mänskliga och de
grundläggande rättigheterna i eventuella anti-
terroristiska insatser. Rättsstatsprincipen och de
mänskliga och de grundläggande rättigheterna
bör ses som mål, medan anti-terroristiska insat-
ser är verktygen för att fullfölja dem.

Halvtidsöversynen av Haagprogrammet bör respektera slutsatserna från Tammerfors, dvs. lägga fast tydliga politiska prioriteringar och åtgärder. Haagprogrammet bygger delvis på att det konstitutionella fördraget skulle träda i kraft enligt tidsplanen. Stora utskottet ser det som mycket viktigt att man utvecklar politiken för rättsliga och inrikes frågor även om man inte har ett konstitutionellt fördrag.

Inom det rättsliga samarbetet är det angeläget att utvidga principen om ömsesidigt erkännande. Insatserna mot internationell brottslighet, inte minst människohandel måste skärpas.

Vad gäller reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken omfattar stora utskottet jord- och skogsbruksutskottets syn att man i all verksamhet absolut bör respektera den princip som Europeiska rådet antog i Bryssel 2002 att jordbruksproduktionen måste få fortsätta i alla områden av unionen, inbegripet områden med särskilda svårigheter. Insatser för att stärka en multi-sektoriell europeisk jordbruksmodell måste också få plats på agendan.

Med hänsyn till att utvidgningen 2004 kunde ros i hamn med framgång ser utskottet gärna att Finland under sitt ordförandeskap arbetar för att unionsländerna så snart som möjligt kan slopa begränsningarna för arbetskraftens fria rörlighet.

Ursprungligen var det meningen att EU:s konstitutionella fördrag skulle träda i kraft under Finlands ordförandeskap. Men som vi vet blir det inte så. EU-länderna har kommit överens om gemensam "time out". Respiten är utsatt till juni 2006, mot slutet av Österrikes ordförandeskap. Det betyder förmodligen att man mot slutet av 2006, under Finlands ordförandeskap, måste kunna föreslå både materiella lösningar och förfaranden för att få i gång reformprocessen utifrån antingen det framförhandlade fördraget eller - vilket är mer sannolikt - någon annan överenskommelse. Statsrådet kommer inom kort att lämna en redogörelse till riksdagen och då kan också den här frågan analyseras på djupet.

Statsrådet kommer att lämna en kompletterande utredning till riksdagen med preciserade bedömningar av agendan för ordförandeskapet. I

det sammanhanget kan riksdagen och utskotten vid behov uttala sina uppfattningar om enskilda förslag.

Nationellt viktiga projekt som kräver initiativ

Utskottet vill att Finland visar initiativ också i nationellt betydelsefulla frågor som inte direkt finns på EU:s agenda. Vi bör ta initiativ och fortsatt driva på dem som en del av vår EU-politik, inte minst med hänsyn till att ordförandeskapet är så kortvarigt.

I debatten om den europeiska sociala modellen är det viktigt att vi värnar det som är specifikt för vårt välfärdssystem. Det bygger dels på offentliga tjänster, dels på den s.k. tredje sektorns, dvs. allmännyttiga organisationers, medverkan som EU:s regler om den inre marknaden, konkurrens och statligt stöd i många delar lämpar sig ytterst dåligt för. Problematiken omfattar också penningsspel och hur vi ska värna de nuvarande nationella särdragen i lagstiftningen.

Utskottet hänvisar till statsrådets skrivelse och fackutskottens utlåtanden och understryker vikten av en fungerande energimarknad med bättre täckning. Unionen måste fästa större avseende vid en säker tillgång till energi. Användningen av biobränslen bör gynnas över hela linjen, också inom transportsektorn. Det skulle bidra till en hållbar användning av naturresurser, som är ett av Finlands viktigaste horisontella mål.

I samband med kampanjen för hållbar användning av förnybara naturresurser bör unionen föra upp ökad användning av trä på agendan i linje med projektet TräEuropa. En annan fråga för agendan är en fungerande inre marknad för skogsbruksprodukter. Att främja användningen av trä bl.a. i byggande ligger helt i linje med unionens klimatmål.

Under Finlands föregående ordförandeskap fanns utvecklingen av informationssamhället regelbundet med på agendan. Diskussionen förefaller nu att ha tynat bort och därför vill utskottet på nytt ta upp saken på agendan. Tekniken i branschen utvecklas i rasande fart och därför är det viktigt att bedöma hur nyttig den nuvarande

lagstiftningen kan tänkas vara i framtiden t.ex. när det gäller informationssäkerhet och kompatibla och öppna system. Man måste också på EU-nivå underlätta för det allmänna att dels medverka till och värna informationssamhället, dels tillhandahålla offentliga tjänster med hjälp av de verktyg som informationssamhället erbjuder.

Finland har anledning att visa initiativ när det gäller att hantera och utnyttja globala utmaningar och möjligheter. Utom att vi bör medverka till att WTO-förhandlingarna kan slutföras med framgång bör vi arbeta för att resultaten av Helsingforsprocessen kan nyttiggöras och bearbetas vidare på EU-nivå.

Enligt utskottets mening är det viktigt att Finland fortsatt utreder hur en samordnad alkoholbeskattning ska kunna införas i EU.

Hur arbetet i EU och rådet ska utvecklas - samarbetet med EU:s institutioner

Stora utskottet kräver att Finland under sitt EU-ordförandeskap och i sin EU-policy fortsatt arbetar för att förbättra insynen i rådets arbete och kontakterna mellan institutionerna. Som ordförandeland ska Finland i princip se till att tidigare beslut om effektivare arbete och bättre insyn i rådets arbete verkställs. Utskottet understryker att frågan om större insyn i rådets dagliga arbete inte är kopplad till det konstitutionella fördragets ikraftträdande. Vi måste kunna gå vidare också utan ett fördrag.

Finland bör under sitt ordförandeskap verka för en bättre lagstiftning. Vi bör stödja kommissionens tidigare initiativ och ständigt ha dem på rådets agenda. Vi måste kräva att kommissionen i sina lagstiftningsförslag följer sin egen policy bl.a. för konsekvensbedömningar. Ordförandelandet ska se till att rådet beaktar konsekvensbedömningarna i sitt arbete. Utskottet instämmer i regeringens åsikt att man också bör bedöma alternativa styrmedel i lagberedningen.

Utskottet ställer sig bakom kommissionens generella mål att anta mindre men bättre lagstiftning. Utan att ta ställning till om enskilda lagstiftningsförslag är önskvärda eller inte välkomnar utskottet kommissionens initiativ att dra till-

baka vissa förslag. Men samtidigt gäller det att se på principerna för att gallra i förslagen. Utskottet hänvisar till sitt tidigare uttalande att en koncentrerad på tillväxt och sysselsättning ger bestående resultat bara om vi beslutsamt åtar oss att arbeta för den sociala dimensionen och en hållbar utveckling av miljön.

Ordförandelandet ska sörja för systematiken och kontinuiteten i behandlingen av kommissionens lagstiftningsförslag i rådet. Finland bör arbeta för att återställa balansen mellan unionens institutioner. För tillfället finns det starka tendenser mot mellanstatlighet i unionens verksamhet. Utskottet erinrar om Finlands traditionella policy som är att försvara beslutsfattande enligt gemenskapsmetoden. I samma anda bör vi satsa på ett gott och öppet samarbete med Europaparlamentet.

Det skulle sitta väl i Finlands ordföranderoll att främja och tydliggöra situationen för självstyrande områden som utövar självständig lagstiftningsmakt i EU:s beslutsprocess.

Hur ordförandeskapet kan utnyttjas för att höja den nationella EU-kompetensen

Utskottet noterar att ordförandeskapet betyder nya kontakter för Finland på alla nivåer både i institutionerna och i de övriga medlemsstaterna. Vi måste utnyttja kontakterna för att skapa ett bestående medinflytande. Förberedelserna inför ordförandeskapet förbättrar vår nationella kompetens och kapacitet också i övrigt. Vi måste förstå att utnyttja detta för att driva på våra framtida initiativ.

Utskottet påpekar att det krävs adekvata resurser för förberedelserna inför och under ordförandeskapet. Vårt nästa ordförandeskap infaller 2020 och därför bör vi arbeta för att öka medinflytandet och förbättra vår egen kapacitet på mycket lång sikt.

Riksdagens åtgärder och insats för ordförandeskapet

Riksdagen förutsätter ett nära samarbete med regeringen om att slå fast målen för Finlands ordförandeskap och under själva ordförandeskapet.

I samband med den normala behandlingen av EU-ärenden i riksdagen bör riksdagen få en utredning om Finlands nationella position och de förhandlingsmål och ståndpunkter som kan bidra till att Finland under sitt ordförandeskap kan uppfylla förväntningarna på ett slutresultat.

Under ordförandeskapet ska Finland arbeta för större insyn i rådets arbete också i relation till de nationella parlamenten. Riksdagen har ambitionen att öka de nationella parlamentens behörighet i den nationella uppföljningen av EU-ärenden genom utveckling av det bilaterala tekniska biståndet och det multilaterala samarbetet.

I det interparlamentariska samarbetet vill Finland främja gemensamma mål inom ramen för

COSAC och det övriga parlamentariska samarbetet. I sakfrågor ska unionens utmaningar och prioriteringar lyftas fram. Den nordliga dimensionen tas vid sidan av Barcelonaprocessen upp på agendan för den parlamentariska diskussionen. I linje med 100-årsjubileet för Finlands enkammarriksdagen bör vi också flagga för en starkare demokrati och rättsstatsprincipen.

Utlåtande

Stora utskottet anför

att statsrådet bör beakta det som sägs ovan.

Helsingfors den 30 september 2005

I den avgörande behandlingen deltog

vordf. Antti Kaikkonen /cent
medl. Arja Alho /sd
Sirkka-Liisa Anttila /cent
Mikko Elo /sd
Heidi Hautala /gröna
Pertti Hemmilä /saml (delvis)
Toimi Kankaanniemi /kd
Johannes Koskinen /sd
Risto Kuisma /sd
Markku Laukkanen /cent
Susanna Rahkonen /sd
Jouko Skinnari /sd
Astrid Thors /sv

Kimmo Tiilikainen /cent
Kari Uotila /vänt
Jan Vapaavuori /saml
Matti Väistö /cent
ers. Marjaana Koskinen /sd
Jouko Laxell /saml
Minna Lintonen /sd
Rosa Meriläinen /gröna
Tuija Nurmi /saml
Pentti Tiusanen /vänt
Tapani Tölli /cent
Harry Wallin /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Pekka Nurminen.